

AUGLÝSING

um stofnun fólkvangs í Garðahrauni, Vífilsstaðahrauni og Maríuhellum í Garðabæ

1. gr.

Um friðlýsinguna.

Umhverfisráðherra hefur ákveðið að tillögu Garðabæjar að fengnu álitum Umhverfisstofnunar og Náttúrufræðistofnunar Íslands að friðlýsa Garðahraun, Vífilsstaðahraun (Svínahraun) og Maríuhella sem fólkvang samkvæmt 55. gr. laga um náttúruvernd, nr. 44/1999.

Garðahraun og Vífilsstaðahraun (Svínahraun) eru hlutar hins svokallaða Búrfellshrauns. Hraunin eiga uppruna sinn í Búrfellseldstöðinni og eru talin vera um 7200 ára gömul. Meginhraunstraumurinn rann til sjávar til norðurs og nefnist þar Gálgahraun og var það friðlýst með auglýsingu nr. 877/2009. Svæðin eru aðgengileg og henta vel til útivistar, fræðslu og rannsókna fyrir áhugamenn jafnt sem vísindamenn. Hraunsvæðin eru ekki samfelld.

Hin friðlýstu svæði eru alls 156,3 ha að flatarmáli.

2. gr.

Markmið friðlýsingarinnar.

Markmiðið friðlýsingarinnar er stofna fólkvang, útivistarsvæði í þéttbýli, þar sem jarðmyndanir, gróðurfar, fuglalíf og menningarminjar, m.a. fornar rústir eru verndaðar. Með friðlýsingunni er verið að efla lífsgæði í sveitarfélaginu með því að tryggja möguleika til útivistar, náttúruskoðunar og fræðslu í náttúrulegu umhverfi.

3. gr.

Mörk hins friðlýsta svæðis.

Svæðist skiptist í 4 hluta í Búrfellshrauni; Maríuhella, Vífilsstaðahraun (Svínahraun), Garðahraun efra og Garðahraun neðra.

Mörk fólkvangshluta Maríuhella eru hellarnir og hraunið í nánasta umhverfi hellanna að Hlíðarvegi og Elliðavatnsvegi. Stærð alls 4 ha.

Mörk fólkvangshluta Vífilsstaðahrauns (Svínahrauns) er Elliðavatnsvegur að austanverðu, að sunnanverðu milli hrauns og hlíðar að Urriðaholti, að vestanverðu veghelgunarsvæði Reykjanesbrautar að norðanverðu Vífilsstaðalækur að Elliðavatnsvegi. Stærð alls 72,5 ha.

Mörk fólkvangshluta Garðahrauns efra er veghelgunarsvæði Reykjanesbrautar að austanverðu, mörk skipulagssvæðis Molduhrauns að sunnanverðu, mörk deiliskipulagssvæðis Bæjargarðs að vestanverðu og Hraunsholtslækur að norðanverðu. Stærð alls 58,2 ha.

Mörk fólkvangshluta Garðahrauns neðra (sem er þríhyrningslaga) er veghelgunarsvæði Álftanesveggar, veghelgunarsvæði Vífilsstaðavegar og mörk deiliskipulagssvæðis Hraunsholts vestra (Hraunsholtsbraut). Stærð alls 21,5 ha.

Mörk fólkvangsins eru nánar skilgreind í eftirfarandi hnitatöflum, og sýnd á meðfylgjandi hnitsettum (ISN93) uppdrætti í fylgiskjali.

Nr.	X	Y
1	355930,659	402117,552
2	356066,164	401345,476
3	355516,051	401882,823
4	357342,192	401289,792
5	358645,147	400893,886
6	357836,546	400527,116
7	356948,725	400922,640
8	356829,449	401045,556
9	358706,055	400868,515
10	359427,885	400519,882
11	358753,248	399754,828
12	358003,703	400302,499
13	359001,974	399675,256
14	359102,494	399675,256
15	359083,021	399660,651
16	358801,171	399739,304

4. gr.

Verndun jarðmyndana.

Allt rask á jarðmyndunum, þ.m.t. hraunmyndunum er óheimilt innan fólkvangsins. Allar framkvæmdir sem verða heimilaðar skulu miðast við að halda markmiðum friðlýsingarinnar og vernda jarðmyndanir.

5. gr.

Verndun gróðurs og dýralífs.

Óheimilt er að spilla gróðri og óheimilt er að trufla dýralíf af ásetningi innan marka fólkvangsins.

Óheimilt er að sleppa eða dreifa framandi lífverum í fólkvanginum þ.m.t. rækta framandi plöntutegundir sbr. reglugerð um innflutning, ræktun og dreifingu útlendra plöntutegunda nr. 583/2000. Ekki er gert ráð fyrir gróðursetningu trjáplantna eða notkunar áburðar sem rýrir verndargildi svæðisins.

6. gr.

Notkun skotvopna.

Notkun skotvopna er bönnuð innan marka fólkvangsins nema annarsvegar við veiðar á mink og ref og hins vegar við veiðar á grundvelli 5. mgr. og 7. mgr. 7. gr. laga um vernd, friðun, og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum nr. 64/1994.

7. gr.

Umferð í fólkvanginum.

Almenningi er heimil för um fólkvanginn og almennt skal fylgja göngustígum og leiðum í samræmi við fyrirmæli hverju sinni.

Akstur vélknúinna farartækja utan akvega er óheimill í fólkvanginum. Starfsmönnum fólkvangsins er heimil, ef nauðsyn krefur, notkun vélknúinna farartækja vegna starfa við stígagerð innan marka náttúruvættisins, sbr. 5. gr. reglugerðar nr. 528/2005 um takmarkanir á umferð í náttúru Íslands.

5.október 2012

Umferð með hesta er heimil eftir reiðleiðum sem sýndar eru á þéttbýlisupprætti aðalskipulags Garðabæjar 2004-2016.

Óheimilt er að hafa lausa hunda í náttúruvættinu í samræmi við samþykkt Álftaness, Garðarbæjar, Hafnarfjarðar og Kópavogsbæjar um hundhald.

8. gr.

Umsjón með hinu friðlýsta svæði.

Umsjón og rekstur fólkvangsins skal vera í höndum Garðabæjar, sbr. 56. gr. laga um náttúruvernd nr. 44/1999.

9. gr.

Verndar- og stjórnunaráætlun.

Umhverfisstofnun skal í samvinnu við Garðabæ sjá um gerð verndar- og stjórnunaráætlunar fyrir hið friðlýsta svæði í samræmi við d-lið 2. mgr. 6. gr. laga um náttúruvernd nr. 44/1999.

11. gr.

Landnotkun og mannvirkjagerð.

Mannvirkjagerð, jarðrask og aðrar breytingar á landi innan marka fólkvangsins eru óheimilar nema með leyfi Garðabæjar og Umhverfisstofnunar, sbr. 38. gr. laga um náttúruvernd nr. 44/1999, og að teknu tilliti til ákvæða laga nr. 160/2010 um mannvirki og skipulagslaga nr. 123/2010. Framkvæmdir skulu vera í samræmi við gildandi skipulagsáætlun og verndar- og stjórnunaráætlun.

Að höfðu samráði við Umhverfisstofnun eru heimilar nauðsynlegar aðgerðir til verndar svæðisins, náttúruskoðunar og umhverfisfræðslu, t.d. lagning stíga, uppsetning fræðsluskilta og annar búnaður í þágu útivistar þar sem því verður viðkomið. Í verndar- og stjórnunaráætlun er nánari útfærsla á framkvæmdum innan fólkvangsins í þágu útivistar og fræðslu.

Áður en ráðist verður í mannvirkjagerð innan fólkvangsins skal deiliskipuleggja fyrirhugað framkvæmdasvæði.

12. gr.

Refsiákvæði.

Brot gegn reglum 5.-10. gr. auglýsingar þessarar varðar sektum eða fangelsi allt að tveimur árum sbr. 75. og 76. gr. laga um náttúruvernd, nr. 44/1999.

13. gr.

Gildistaka.

Friðlýsingin öðlast þegar gildi.

Umhverfis- og auðlindaráðuneyti, xx.. 2012.

Svandís Svavarsdóttir

5.október 2012